JODŽIO (Dec.) 8 D., 1923

A VIETA!
ooth
DAVĖJAI
'OMOBILIŲ —
KRIČIO —
KAMPAS BERRY ST.
N. Y.

ARDAVIMAS
dideliu pasirinkimu nuo
namai; taipgi su štorais.
priemiesčiuose. Kas pas
pinigų. Meldžiu kreiptis
'UNAS
Co.
BROOKLYN, N. Y.

STORANAS
SVETAINĖ
gerai pagamintus ir už
voti svetainę susirinki-
tgoms
LAUSKAS
022) BROOKLYN, N. Y.

TIK SKRYBELĘ?
KRYBELĖS
rybelės
Jos geriau mados prisilaiko, puikiau padirbtos, gražiau aptaisytos.
Kaip geras garnitūras ar bile kuris geras daiktas -- jos geriau tau patinka ir patinka ilgiau.
Ir paskutinėse jų nešiojimo dienose jos nepraranda tų "linijų" ir tos "išvaizdos" kuri nuo pat pradžių Jus pritraukė.
Jų gražybės dvasia įdirbta į parinkčiausias madas — o ekspertai žinovai jamžina ir tą dvasią ir madą.
oja Tik Po
$5.00
t Stores
479 GRAND ST.
Y.

R. JOHN UREVICH
Counsellor at Law
Lietuvis Advokatas
Wall St., New York.
Tel. Hanover 6560

el. 2851 Greenpoint.
UOZAS LEVANDANCKAS
GRABORIUS
Laidotuvių Vedėjas ir Balsamuotojas
72 Berry St., Brooklyn, N. Y.
Notary Public

„VIENYBĖ" TAMSUMĄ IŠBLAŠKO-IŠVAIKO; LIETUVIŲ TVIRTUMĄ AMERIKOJ PALAIKO.

VIENYBĖ

—: LITHUANIAN TRI—WEEKLY :—

TAD, MIELAS TAUTIETI, SKAITYKI „VIENYBĘ, — SUTEIKSI TĖVYNEI DIDŽIAUSIĄ GALYBĘ!

NO. 113. Kaina 4 Centai GRUODŽIO (DEC.) 11 D., UTARNINKAS, BROOKLYN, N.Y. Kaina 4 Centai METAI XXXVII.

(Telephone: 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At The Post Office at Brooklyn, N Y.. Under the Act of March 3rd, 1879 (Telephone: 2427 Greenpoint)

Garsaus Ekspreso Sudužimas Užmuša 9

EKSPRESAS 20-TH CENTURY NUVAŽIUOJAS CHICAGON IN 20 VAL. SUDUŽTA NETOLI NEW YORKO

TAI TREČIA TOKIA NELAIMĖ PER 20 METŲ JO GYVAVIMO.

Coolidge Tikrai Pareiškė., Kad Jis Bandys Gauti Republikonų Nominaciją į Prezidentus.

KONSERVATAI ANGLIJOJE VISAI PRALAIMĖJO; KALBAMA APIE KOALICINĘ VALDŽIĄ.

FORSYTH, N. Y., Gruodžio 9. — Čionai įvyko garsaus Twentieth Century ekspreso susidūrimas, kuriame žuvo devynios gyvastys ir apie 30 sužeista. Tas ekspresas yra New York Central geležkelio ir buvo pradėtas 20 metų atgal. Pirma jis nuskrisdavo į Chicagą į 18 valandų, o dabar būdavo leidžiamas skristi 20 valandų. Šį sykį jis buvo sudalintas į tris dalis: pirmoji dalis pravažiavo gerai, bet antroji dalis ties Forsyth užvažiavo ant automobiliaus, kuris buvo įstrigęs vidury rėlių, be žmonių, ir sustojo. O paskutinė dalis, važiuodama 30 mylių į valandą, nepamatė sustojusių Pulmano karų ir didelis inžinas rėžė į paskutinį karą, kuriame keleiviai ramiai jau miegojo. Paskutinę dalį vedė inžinierius Pattersonas, kuriam per 26 metus nebuvo nutikusi jokia nelaimė. Del lietaus, rūko ir neapsižiūrėjimo, jis nepamatė, kad kelias užblokuotas. Kadangi paskutinis karas buvo plieno, tai mažai žmonių žuvo. Kiti du vagonai buvo numesti nuo rėlių. Tarpe žuvusių yra įžymus beisbolininkų kliubo menedžeris, Donovan ir keletas kitų beisbolininkų, kurie važiavo į Chicagos konfereniją.

WASHINGTON, Gruodžio 9. — Dabartinis prezidentas Coolidge viešai paskelbė, kad jis bandys gauti republikonų partijos nominaciją. Tuomi jis pakirto kelią Kalifornijos senatoriui Johnsonui. Republikonų partijos konvencija bus Clevelande apie birželio 10-tą.

LONDON, Gruodžio 9. — Konservatai rinkimuose baisiai pralošė ir visi Baldwino draugai kaltina jį už rinkimų iššaukimą. Dabar nei viena partija neturi didžiumos parliamente. Darbo partija yra stipriausia po konservatų. Todel yra kalbama apie koalicinę valdžią, kurios betgi daugelis anglų nenori.

Keliauja 10,000 Mylių Del Vyro

Liverpool. Išplaukiant 300 tonų laivui Doris Crane, išėjo aikštėn įdomi istorija. Juo išvažiavo p-lė Birch, mokytoja, kuri, pasirodo. keliaus 10,000 mylių į tolimą. mažutę salą Fanning. Pacifiko okeane. kur jos numylėtinis dirba kaipo inžinierius tūlai kompanijai. Kelionė užims 28 dienas. Laivai tą salą lanko tik keturis sykius į metus, suimti produktus ir atvežti paštą bei civilizuoto maisto. Vestuves turės atlikti laivo kapitonas, kadangi kunigų nėra nei saloje, nei aplinkui. Bet p-lė Birch sakosi ji tikisi rasti laimę ant tos salos, toli nuo madų ir triukšmo.

Anglijos Biznieriai Išsigando Rinkimų

London. Biržos mekleriai labai neramųs delei rinkimų. Jie bijo darbo partijos, kuri vis agituoja už konfiskavimą dalies kapitalo nuo turtingų, idant apmokėjus karo skolas ir bedarbių užlaikymą. Todel šėrų ir bondsų kainos ėmė pūlti, sykiu su verte sterlingo valiutos.

Lietuvis Suriečia Italijoną Ristiką

Newark, N. J. Lietuvis Kamarauskas (Komar) surietė subatoje italą ristiką lietuvių svetainėje. Todel vietos lietuviai labai džiaugiasi. Komar yra ritęsis su Zbyšku Wilkes Bariuose, bet jam nepavyko. Jis vienok nemeta vilties kada nors tą lenką nugalėti.

Aštuonių Vaikų Motina Mirė Nuo Sumušimo

Elizabeth, N. J. Ona Snella, motina aštuonių vaikų, pasimirė miesto ligonbūty nuo smūgių, kuriuos gavo nuo savo vyro Petro, namuose po No. 112 Livingston St. Kaip vyresnis sūnus pasakoja, Snellas nenorėjęs eiti dirbti subatoje ir iš to kilo argumentas. Snella, pagriebęs šriubų sukėją pradėjo kalti motinai į galvą. Sūnus sako, kad tėvas senai serga nervų liga.

Pirkite "Vienybės" Šėrų. Vienas $10

ANGLIJOJE LAUKIAMA KOALICINES VALDŽIOS

London. Konservatai po rinkimų nesmagiai jaučiasi ir laukiama, kad jų ministeriai rezignuos. Tada, pagal konstituciją, karalius turės pakviesti MacDonaldą, vadą darbo partijos, sudaryti valdžią, kaipo antra stipriausi partija parliamenete. Bet darbo partijoj apsireiškė dvi sriovės. Viena nori, kad partija imtų valdžią, o kita ragina dar palaukti. Esą lai liberalai su konservatais pavalgo bent kiek tos košės, kurią privirė per karo ir po karo metais. Už kelių mėnesių esą tada turės būti kiti rinkimai ir visuomenė tada gausiai paremsianti partiją. Ji tada bus tikrai didžiumoje.

Butlegerių Biznis Kanados Parubežy

New York. Laikraščio "Herald" korespondentas patyrinėjo padėtį arielkos šmugeliavimo Kanados parubežiuose, tarp Quebec'o valstijos ir Amerikos. Quebec'o valstija Kanadoje yra "šlapia". Jos rubežius su Amerika siekia 80 mylių ir per jį eina apie 38 vieškeliai. Valdžios gi agentų ten tėra apie 20. Taigi butlegeriams kelias gana liuosas. Per vieną valandą vienu keliu korespondentas suskaitė tris greitus trokus, važiuojančius 60 mylių į valandą, penkis tuoring karus, ir tris mažus karukus, kuriuose, beabejo buvo vežama šnapsas, vertės apie $6,000. Bet, seni butlegeriai pasakoja, kad šmugeliavimas menkėja delei banditų. Mat, priviso "kiaulių", kurioms pelningiau yra apvogti "teisingus" butlegerius, negu patiems rizikuoti.

Lietuvių Pinigų Siuntimas Lietuvon

New York. Pašto viršininkas praneša, kad nuo gruodžio 4 iki 7 per New Yorko paštą ateiviai yra pasiuntę giminėms 99,000 money orderių, sumoje apie dviejų milionų dolarių. Daugiausia siunčiama į Anglija (66,000) su į Švediją (11,000). Į Lietuvą pasiųsta 680 sumoje $13,000, į Latviją 284, sumoje $5,000. į Lenkiją 1,985, sumoje $20,000.

Rusai Išdeportuoja Du Šimtu Gemblerių

Maskva. Iš čia tapo išvežta apie 200 gemblerių ir spekuliantų, kurie nedirbo naudingo darbo. Jie bus išvežti į Arkangelską ir Sibirą. Juos areštavo perkrikštyta čeka.

Moteris Apvogė Banką Išnešė $1,300 Dolarių

Fostoria, Ohio. Apie 35 metų moteris, įėjusi su revolveriu į vietinį banką, privertė dvi ten dirbančios merginas pakelti rankas, ir išvogė $1,300. Ji nesurandama.

KARO TEISMAS SU ŠAUDĖS 346 KAREIVIUS ANGLIJOJ

London. Suvesta galutinos skaitlinės, parodančios kiek karo teismas Anglijoj yra sušaudęs kareivių laike praėjusio karo. Nors buvo išnešta 3,000 mirties nuosprendžiai, bet įvykinta tik 346. Iš jų oficierių sušaudyta tik trys: du už pabėgimą, o vienas už žmogaus užmušimą be reikalo. Kiti 266 sušaudytų buvo pabėgėliai, o 37 buvo užmušikai be reikalo. Du sušaudyta už miegojimą ant sargybos, o 18 už bailumą.

Kareiviams Paminklo Atidengimas Newarke

Newark, N. J. Apie 25,000 žmonių dalyvavo ceremonijose, atidarant paminklą kare žuvusiems Lincoln parke. Ku Kluksai irgi prašė pavelijimo padėti vainiką, bet komitetas uždraudė ir pasiprašė apie 200 policmanų, kad išvengti kovos tarp legionierių ir kluksų, jei tie sumanytų pasirodyti. Vienok kluksų niekur nebuvo matyti.

Jau ir Francūzai Susirūpino Vokietija

Paris. Poinkare, pamatęs, kad Anglijoj neužilgo gali būti darbo partijos valdžia, apsirokavo, kad laikas pagelbėti Vokietijai atsistoti ant kojų. Tuomi anglai atgautų keletą rinkų Europoje ir pas juos sumažėtų bedarbė. Tada gal ir darbo partija sumenkėtų, o ji yra Francijos militarizmo politikos priešininkė. Todel Poinkare pareiškė, kad kaip tik anglai susitvarkys su ministerių kabinetu, tai jis pradės derybas su jais ir bandys sustiprinti vokiečių finansus.

Socialistai Paremia Marx'o Valdžią

Berlin. 313 balsų prieš 18. reikstagas nutarė paremti naują Marx'o kabinetą. Tokiu būdu socialistai remia buvusį kaizerio agentą.

Žinios Iš Lietuvos

Šiauliai. — Pati gimnazija šiaip taip atremontuota, bet mokinių dvasia dar nemano remontuotis. Iš mūsų gimnazijos mokinių galima susilaukti būsiančių "inteligentų", kurie daugiau gal nieko nežinos, kai tik rūkyti, ir — "inteligenčių," kurios daugiaus nieko nėra mačiusios, kai tik šokius... O visgi jiems gyventi ir "valdyti" visuomenę prisieis, užimant įvairias vietas! žinoma, tokioj tamsoj yra daug ir žvaigždžių, kurios atneša daug ir naudos.

Dar tebėra ir griežtas partyviškumas, kuris buvo rinkimų Seiman agitacijos laikais. Nors formaliai mokinių "partijos" draudžiama organizuotis, bet ateitininkų partija apie savo daromus susirinkimus gimnazijos bute viešai skelbimus daro.

Yra ir kitų ratelių, kaip "Mūza" — meno ir "Matezis" — mokslo dalykų. Sulyg įsteigėjų žodžiais, jos turėtų užimti žymią vietą netik gimnazijoj, bet ir toliau.

Gimnazijoj literatūrą dėsto d-ras Šliupas, kurio buvimas "dešinės pusės gyventojams" labai netinka. Jau pereitais metais "gerieji" jį skundė valdžiai, kunigams ir — rodos — davatkoms. tik čia "užtarimo" negavo. Visgi atrodo sunkus jo buvimas, nes jam — žilam esant — reikia saugotis ilgaliežuvių vaikų. "Aušros" gadynės žmogus turi kęsti nuo nesuaugėlių vaikų, kuriuos turbūt "kunigėliai" įkalbinėja d-rą Šliupą "atvesti ant gero kelio." Visgi tai — komedijos mūsų kultūros įstaigose!...

Švenčionys. — Čia ypač pasižymėjo, kaipo atkaklus lietuvių priešas, iki šiol ėjęs mokyklų inspektoriaus pareigas Plebančyk. Jis būdamas inspektorium, norėjo sulenkinti visus lietuvius, siūsdamas į lietuvių kaimus lenkus mokytojus, kurie lietuviams žadėdavo net primokėti, kad tik leistų savo vaikus į lenkų mokyklas. Tačiau lietuviai, gerai pažindami panašius lenkų vylius, griežtai atsisakinėdavo nuo lenkų mokytojų. Dabar Plebančyk paskiras pradedamųjų mokyklų vizitatorium.

— Vietos seimelis nutarė likviduoti lietuvių prieglaudą. Ir štai spalių m. 24 d. seimelio šeimyninkas Gašlinovski atvažiavo su dviem liūdininkais pasiimti prieglaudos vaikus ir turtą ir perduoti lenkų prieglaudai. Ten buvę "Ryto" draugijos nariai pareiškė, kad vaikus galį imti, bet turto neduosią, nes tai "Ryto" nuosavybė. Vaikai tuo tarpu kaš ką galėjo pagriebė ir išbėgo į laukus, nenorėdami eiti į lenkų prieglaudą. Taip nieko nepešęs, Gašlinovskis turėjo išvažiuoti. o vaikai vėl susirinko į prieglaudą.

PERKUNIJA IR POTVINIS

Šiais metais begalo lietingas ruduo. Saulė labai mažai iš debesų tepasirodo, beveik kasdien lija. Šiaurės Lietuvos daly, Latvijos pasieny, yra daug nepjautų, nesukavotų ir vandens apsemtų javų. Grioviai ir upeliai pilni vandens, kaip pavasarį potvinio metu.

Š. m. spalių m. 29 d. apie Kriukus (Šiaulių apskr.) ir apie Skuodą buvo girdėti smarki perkunija. Netoli Skuodo, Lietuvos—Latvijos tiesiamai sienai kasami iki 1½ metro augštumo stulpeliai. Pasakoja, kad ten tiek daug liją, jog visi tiltai išgriauti, o vietomis ir kalbamieji pasienio stulpeliai esą vandens apsemti ir todel sienos pravedimo darbai ten laikinai pertraukti.

Žmonės labai nusiminę ir susirūpinę del javų ir numatomo badmečio.

Virbalis. — Čia lapkričio 6 d. buvo didžiausias iš visų metų prekymetis. Žmonių suvažiavo labai daug ir jie suvežė daug ūkio produktų. Visas purvinas miestelis buvo pilnas juoduojančios minios. Kainos žymiai pakilo. Prieš keturias savaites už rugių centnerį mokėjo 11—12 l., dabar 16—18 lit., kiaušinių 10 buvo 120c., dabar — 2 l., bendrai viskas trečdaliu arba ret ir dvigubai pabrango. Galtai del to, kad šį kartą daug pirkikų buvo iš Vokietijos, iš Eitkūnų. Mat. Vokietijoj dabar dar augštesnės kainos, negu pas mus. Seniau iš Lietuvos eidavo į Vokietiją prekių pirkti ir stovėdavo eilėmis, kol pereidavo sieną, dabar gi atvirkščiai — iš Vokietijos eina ne tik rinkos prekių, bet ir krautuvėsna pirkti. Prekymetis ūkininkams buvo labai geras, nes jie visi tuščiom parvažiavo namo. Tik prekymečio pabaiga buvo liūdna, nes ne vienas iš jo su perskelta galva sugrįžo.

Vilnius. — Lapkričio 9 d. Vilniaus policija, teismo vyresnybės pavedama, padarė kratą "Lenkų Darbininkų Namo" buste, kur yra visos profesinės sąjungos ir P. P. S. partijos apygardos komitetas. Rasta daug nelegalinės literatūros, patronų, užkastas žemėj šautuvas, bolševikų antspaudai ir kt. Ten pat suimta 4 komunistai.

Kaunas. — Lapkričio m. 15 d., įnešta Valstybės iždan "Vairo Redaktoriui A. Smetonai uždėtoji pabaudos suma 2,000 litų ir tą pat dieną komendanto įsakymu p. A. Smetona paliuosuotas iš arešto.

Vadžgirys. — Raseinių aps. Š. m. spalių 23 į 24 d. kažin kas peršovė pil. Pempę Labgirių miške. Mirdamas Pempė pasisakė būk jis važiavęs į mišką, ir ten iš jo kažin kas paprašė atiduoti arklius. Jis, nieko nelaukdamas, palikęs arklius ėmė bėgti, bet buvęs peršautas. Vėliau rado vieno ūkininko lauke suneštus į krūvą linus. Palei tuos linus nuvažiuota vėžes, o ant žemės pribėgusio kraujo ir išmuštą brauningo šovinį. Su areštuoti Eigulis ir to ūkininko sūnus. Tardymas eina.

PLĖŠIKŲ DARBAI

Š. m. spalių mėn. 30 dieną apie 20—21 val. užpuolė ūkininką Jušką, gyv. Galinių k.. Šakių apskr., plėšikai. Šeimynai bevakarieniaujant, staiga išmušė langą ir leido į vidų kelius šūvius. Pagalios apstoję šaudyt. vienas iš plėšikų staiga įšoko į vidų, pro išmuštą langą ir pareikalavo pinigų. Iš savininko atėmė 10 litų, iš šeimyninkės 9. Gal būtų ir daugiau reikalavę, bet suprato, kad gali būt bloga, nes tuom tarpu savininko sūnus iššokęs per langą, nubėgo į kaimynus prašyti pagalbos suimti plėšikus ir tuo pačiu žygiu nubėgo į miestelį pakviesti milicija. Milicija skubiai pagriebusi arklius išsiskubino, bet plėšikų jau nerado. Į tą laiką, dar milicijai nebūnant, atsiskubino pirmiau pakviestieji. Prisiartinę pamatė pilną kambarį žmonių, tad sugulę patvory, laukė kas toliau dėsis. Atvykusi milicija pastebėjo ką tai patvory esant. tuojau vienas iš juodviejų šovė ir vieno šuviu nukovė nieku nekaltus du vyru. Vienas tuojau mirė, o antras dar stengė parbėgti namon, bet ir tas sulaukęs vos ryt dienos — pasimirė. Įtariamus tame plėšime kelis asmenis suėmė ir išsiuntė į Šakių apskrities kalėjimą, kitų dar nerado — ieško.

Salakas, — Spalių 21 d. čia buvo pernykščių misijų sukaktuvės. Buvo minimas ir pernykščių metų liūdnas atsitikimas. Mat, tuomet kai misionierius per paskutinį misijų pamokslą griežtai įsakęs, kad visi per rinkimus į Seimą būtinai balsuotų už krikščionis demokratus, tai vienas iš maldininkų sušukęs: "nutilk, vienuoli, nutilk!" Kažkas sušuko: "mes bombą!" Žmonės išsigandę šoko prie durų, kilusi dideliausia kamšatis. Vienuoliui ir klebonui pasisekė šiaip taip nuraminti žmones; bet keletas maldininkų del išgąsčio ir suspaudimo vis tik nemirė. Šių metų iškilmė pabaigė laimingai.

Kunigiškiai. — Spalių 22 d. anksti rytą beplaudama kūdroje baltinius, kažin kokiu būdu prigėrė 18 metų mergina Kazimiera Baltuškaitė. Pažangusis jaunimas savo draugę iškilmingai palydėjo į kapus. Tebūnie jai lengva žemelė!

50 CENTU YRA 50 CENTU!

"Vienybės" tris sykius į savaitę eina jau nuo Rugsėjo 1 dienos, bet prenumeratą Administracija nėra pakėlusi ir žada nekelti iki Naujų Metų. Taigi tie, kurie atnaujins, arba užsirašys "Vienybę" pirm Sausio 1, 1924, tie mokės senomis kainomis, būtent:

Amerikoje — — — — — — $3.50
Kanadoje — — — — — — $1.[illegible]0
Lietuvoje — — — — — — $1.50

Bet po Sausio 1, 1924 m., minėtos prenumeratos bus pakeltos 50 centų. Šiais laikais kiekvienas centas yra brangus, todel prašome visų mūsų gerb. skaitytojų pasinaudoti proga. Pinigus siųskite kartu su adresais draugų, kurie norėtų "Vienybę" pamatyti.

VIENYBĖ
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Įsteigtas 1886 m.
VIENYBĖ
KAS ANTRADIENIS
Leidžiamas Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis
Brooklyn'e, N. Y.
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose ___ $4.00
Kanadoje _____ 4.50
Lietuvoje ir kitur _____ 5.00
Prenumerata reikia apmokėti iškalno
Apie garsininius klauskit laiškų.
Adresas:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Established 1886
VIENYBĖ
LITHUANIAN TRI-WEEKLY
Published Tuesdays, Thursdays and Saturdays
at Brooklyn, N. Y.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States _____ $4.00
Canada _____ 4.50
Other Countries _____ 5.00
Advertising rates on application.
Address:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Redakcijos Straipsniai

LIETUVOS PASKOLA ANGLIJOJE, KAIPO ŽYMĖ SVEIKOS POLITIKOS.

Sulyg žinių parėjusių Amerikon, Lietuvos Valstybė gavusi paskolos Anglijoje vieną milioną svarų sterlingų, kas lyginasi apie $5,000,000. Ši paskola esanti 20-čiai metų ir su nebrangum nuošimčiu, būtent 3¼. Ji būsianti vartojama geležinkelių medžiagos supirkimui, suprantama, pačioje Anglijoje.

Nors paskolos nėra populiarus dalykas valstybės ūkyje, bet šioje gadynėje mes nerasime nė vienos valstybes, kuri be paskolų apsieitų, todel ir Lietuvos Valstybės šitas žygis ne tik nėra peikitinas, bet dar girtinas. Žinoma, jeigu valstybė skolina pingius palaikymui arba didinimui kariumenes, tuomet toki paskola nėra sveika. Tokiose skolose yra dabar paskendusi Lenkija, Francija ir keletas kitų raudonai militariškų šalių, kurios milžiniškus skolintus kapitalus paleidžia ne šalies gerinimui, bet į parako dūmus. Jokis piliečių darbas ir vargas šitų skolų nepajėgs uždirbti, delto toki šalis bus amžinoje svetimo kapitalo vergijoje. Šitame atvėjyje Lietuva yra laiminga. Jos paskola Anglijoje eis kultūriniam šalies darbui — gelžkelių plėtojimui Lietuvoje.

Apie šitą mes daug rašėme jau pirmiaus. Del šito net buvo įvykę bereikalingos polemikos tarpe "Vienybės" ir "Dirvoje" buvusio p. Račkausko, kuris tvirtino jokių paskolų nereikia. Dalykai taip lengvai persikeitė, kad vos p. Račkauskas nuvažiavo Anglijon, kaip tenykštė Atstovybė padėjo triūstis Lietuvai gauti paskolą! Tas parodo, kaip tūli mūsų politikos veikėjai ir laikraštininkai linkę į tuščius ginčus....

Ši paskola yra gera dar tuomi, kad ji gauta vienoje iš didžiausių Europos valstybių, kuri pradės domėtis Lietuvos interesais daugiau, negu pirma, ir šituos interesus apginti.

Mes iš savo pusės tebetvirtiname, kad panašum būdu reikia užinteresuoti ir Ameriką. Jeigu būsintis Lietuvos Atstovas p. Bizauskas bus toliau matantis už p. Čarneckį, tai jo užduočia ir bus šitokių ekonominių sąryšių, tarpe Lietūvos ir Amerikos, suieškoti.

LIETUVOS VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SUSIVAŽIAVIMAS.

Lapkričio 3, 4 ir 5 dienomis Kaune įvyko Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos susivažiavimas. Anot "Lietuvos:" "nors neišbrendami šio rudens keliai, bet suvažiavime dalyvauja 72 dalyvių sprendžiamuoju balsu ir tiek pat patariamuoju balsu." Taigi šios vienos iš pažangiųjų Lietuvos partijų seime dalyvavo į 150 atstovų-veikėjų.

Trijų dienų debatuose perėjo visa eilė valstybinių klausimų. Referuota "Savivaldybės, jų reikšmė ir ateitis," "Vidaus politinė padėtis," "Mūsų finansinė padėtis," "Vidaus ekonominė padėtis." Čia dalyvavo visi Valstiečių Liaudininkų veteranai, daugelis senų demokratų "varpiečių," kaip: M. Šleževičius, A. Rimka, Dr. Grinius, Dr. Staugaitis, J. Vileišis, F. Bortkevičienė, Dr. Mikulskis, Z. Toliušis, Skipitis, Sugintas, Ralys, Žygelis, Šalčius, Kvieska, Kregždė, Strimaitis, Bildušas ir visa eilė kitų. Sykiu dalyvauja ir Vidaus Reikalų Ministeris p. Žalkauskas, kuris laiko pranešimą apie Vid. Reik. Ministerijos uždavinius ir numatomus ateities darbus. Per visas tris dienas pereina "per karštuvus" visa pažangioji Lietuvos mintis, jos siekiniai, trūkumai, rytdieninės Lietuvos reikalai.

Į Valstiečių Liaudininkų Centro Komitetą ateinančiam metui išrinkta: Dr. Lašas, p. Bortkevičienė, adv. J. Vileišis, Dr. Staugaitis, Seimo narys Žygelis, agronomas P. Kregždė, Šleževičius, Ralys ir J. Strimaitis.

Gerą būtų, kad ši mums artima partija išleistų kiekvieno susivažiavimo tranzakcijas surašytas į vieną brošiūrą. Šitoki knyga būtų garbingas įrankis politiniam švietimui Lietuvos žmonių, taipgi informavimui pažangiųjų lietuvių veikėjų Amerikoje.

PERŽVALGA

Šių dienų kalėjimai.

Kuomet Debsas buvo paleistas iš kalėjimo tai jis pareiškė, kad jam nebuvo gėdos ten sėdėti. Didesnė gėda yra tiems, kurie senelį pasodino, laužydami šalies konstituciją. užtikrinančią laisvę žodžio kiekvienam

Tas pats galima pasakyti ir apie Smetoną, kuris Lietuvos kalėjimo paragavo per penkias dienas. Nors labai ironinga, kad tenka pirmajam Lietuvos prezidentui, pasidarbavusiam, kad tą Nepriklausomą Lietuvą pastatyti, sėdėti tos Nepr. Lietuvos kalėjime, bet, mat, prei ko gyvenimas priveda. Jis atsisėdo už tą, kas malonu kiekvienam žurnalistui — spaudos laisvė. Lietuvos valdžia piniginėmis pa baudomis pašarvojo vieną Smetonos laikraštį "Krašto Balsą," o dabar bandė pašarvoti ir "Vairą."

Jei valdžia ar atskiri valdininkai yra šmeižiami neteisėtai, tai gali patraukti rašėjus atsakomybėn, bet ikišiol neivienas nedrįso Smetoną teisman traukti. New Yorke lygiai panašus keisas atsitiko, kuomet teisėjas Mayer, be niekur nieko, nubaudė kontrolierių Craig atsėdėti 60 dienų į kalėjimą. Mat, Craig pakritikavo Mayerį. Visi juokėsi, kad pats Mayeris teisė ir priteisė Craig ir pakilo tokis skandąlas, kuomet Craig sutiko verčiau eiti į kalėjimą, negu pasiduoti, kad Prezidentas Coolidge turėjo Craig bausmę dovanoti.

Taigi kalėjimai nėra jau taip baisūs, kaip seniau, jei į juos su tinka eiti net geriausi žmonės. Kiti juokdariai net sako, kad ten tik ir yra saugiausia vieta nuo valdininkų sauvalės, kriminalistų užpuolimų ir automobilių užvažiavimų.

—o—

Nieko nėra naujo po mėnuliu.

"Amerikos Lietuvis" praneša kad 1909 metais. prieš SLA. seimą koks ten diktatūrų šalininkas prisiuntęs "Tėvynės" redaktoriui (Jokubynui) laišką, kuriam grūmojo "prašalinti," kaip lygiai dabar komunistai grumoja Vitaičiui, jei tas neužleis vietos badaujančiam Mizarai. Ir tame laiške skamba tokios frazės kaip: "Tu, barzdotas kraugeny, darbininkų siurbėle, nemislyk ilgai ant svieto gyventi... tu turėsi pastipti patvory, bo Chicagoje yra susipratęs darbininkų ratelis ir ans tau kraugeriui atkeršys. Pas tava duris stov juodas grabas ir tu į jį įpulsi," ir tt. (kalbą ištaisėme).

Tai, mat, nieko nauja nėra pasauly. Bet tokiu keliu eidami nei anuomet nieko nelaimėjo, nei, tikimės, ir dabar nelaimės.

—o—

Coolidge apie ateivius.

Dabartinis Prezidentas Coolidge, kuris varosi, kad ir vėl taptų išrinktas, savo pranešime kongresui, pareiškė, kad jis stovi už imigracijos varžymą ir už čionai gyvenančių svetimtaučių registraciją. Jis norįs, kad Amerika būtų amerikonam ir kad čia atvažiuotų bei gyventų tik tie, kurie sutinka tapti Amerikos piliečiais ir gyventojais-bendradarbiais.

Tai toki yra ateivybės klausime platforma dabartinio Prezidento. Jei jis bus išrinktas vėl, tai suprantama, jis ją vykdys. Ji atsilieps ant lietuvių tuomi, kad atims viltį palaikyti čionai Amerikoje lietuvišką koloniją, ir tuomi, kad visi mūsų bolševikėliai bus suregistruoti, jei nepasiskubins tapti nekenčiamos Amerikos piliečiais.

—o—

Valdemaro byla.

Mes jau rašėme apie Valdemaro negražią bylą, ir kaip jis norėjo pasisavinti Lietuvos valstybės pinigus, sumoje 52,000 daniškų kronų. Bylą laimėjo Lietuva: teismas pripažino, kad tie pinigai ne Valdemaro ir Valdemaras turės užmokėti valdžiai 1,200 kronų bylos iškaščių. Bankas gi pinigus turės grąžinti Lietuvai. Šitoje byloje daug pasidarbavo Lietuvos atstovas Danijoje, ponas Savickas.

Valdemaras labai negražiai čia pasirodė ir tuomi savo politinę ateitį pašarvojo: — negut padarys taip kaip Gabrys, tai yra, prisilaižys prie krikščionių demokratų. Tada jis vaikštinės tokiu nekaltu avinėliu kaip daug-gerbiamas Purickis, kuris Kaune gyvena, bet kurio adreso teismas nesuranda.

—o—

Vokiečio verksmas.

Kapitalisto Hugo Stinneso or gane tūlas Hermanas Coblenz ve kaip aprauda Vokietijos apiplėšimą, ir toje raudoje mini ir lietuvius:

"Francija, atgavusi atgal Elzasą-Lorrainą, pasiėmė Saaro slėnį kaipo užstatą. Su geraširdžiu pataikavimu Anglo-Saksų ji užkrovė francūzi ką-belgišką jungą ant Reinlando. Su jos pagelba Lenkas atsisėdo Silezijoje, ir net vargšas Lietuvis ranką ištiesė į Klaipėdą".

Kodel vokiečiai, nors protestavo, bet mažai ką darė, idant sustabdyti tokį Imperijos apiplėšimą? Stinneso organas sako, kad todel, jog tikėjo vokiečių pramonę esant taip galingą, kad vištiek jos produktai užkariaus pasaulio rinkas. Esą nėra svarbu kas valdys žemes, bet kas iš tų pelną ims ir čiulps prekybos keliu.

—o—

Įdomi byla.

Maskvoje buvo ūkio paroda nelabai senai ir trečioje dienoje tos parodos įvyko byla, kur kaltininku ėjo — karvė, paprasta rusų mužiko karvė. Teismas buvo visas kaip reikia: džiurimenai, teisėjai, liūdininkai. advokatai. Karvė buvo kaltinama šiais punktais: kad permažai sveria, menko išsivystymo, ir kad mažai pieno duoda, taipgi kad netikusius veršiukus veda. Gynamosios pusės liūdininkai įrodinėjo, kad karvė nekalta, nes savininkas menkai ją penėjo, ir negerai užlaikė. Prokuroras gi sakė, kad kaltė ne karvės, ar savininko, bet jos veislės. Džiurimenai, sudaryti iš dvylikos mužikėlių, išnešė tokį nuosprendį: karvė nekalta, o kaltas savininkas. Teisėjas priteisė savininką išeiti kursą žemės ūkio mokykloje.

"Laisvė" šitos žinios dar nematė, bet tikimės parašys apie tai editorialą.

—o—

Likimas šimto žmonių.

Apdraudos kompanijos Amerikoje veda įvairias statistikas. Viena iš jų kalba apie likimą šimto amerikonų vyrų, 25 metų amžiaus. Ją padarė Mutual Life Insurance kompanija, kad parodžius kaip gyvens tie vyrai kuomet turės 65 metus. Pasirodo, kad galimiausia yra, kad 4 bus labai turtingi tame amžy, vienas bus pasiturintis, 36 bus mirę, 5 save išsilaikys drabu, o 54 gyvens iš triūso savo vaikų, giminių ar turės būti šelpiami visuomenės kaipo ubagai. Taip dabar yra, paėmus vidutiniškas skaitmenis tūkstančių vyrų. Reiškia, kone pusė neturės saugios ateities.

Nors kompanija to ir nenorėjo, bet šitos skaitlinės parodo netikumą sutvarkymo, pagal kurį pusė darbininkų vyrų, išdirbę 35 metus visuomenei, senatvėje nebus susitaupę tiek pinigų, kad be paramos galėtų išgyventi.

Pirkite "Vienybės" Šėrų!

Iš Amerikos Istorijos.

Rašo V.

I. Amerikos Pagrindas Kilo iš Europos

Visi garbina italą Kolumbą kaipo Amerikos radėją. Kiti net nueina prie to, kad sako, jei Kolumbo nebūtų buvę, tai ir Amerikos nebūtų buvę. Bet tokis pasakymas persūrus. Jei ne Kolumbas, tai kitas kokis žmogus būtų radęs mūsų Amerikos sauszemį, nusidriekiantį per visą pusę žemės kamuolio. Daug teisingiau yra sakyti, kad jei nebūtų tūkstančių Europos kaimiečių ir jūrininkų, tai Amerikos nebūtų. Nes tik jų prakaitu ir krauju tapo sukurta žemė, kurioje dabar gana gražiai sugyvena 106 milionai įvairių tautų žmonių. Tat kiek žvilgterėkime į tuos pirmykščius žmones, keliavusius į naują "aukso" šalį.

Pirma pažiūrėkime kaip Europa išrodė pirm 1492 metų, kada Kolumbas išlipo ant Centralės Amerikos salos, San Salvador.

Lietuvoje DLK. Vytautas jau buvo miręs, bet Lietuva dar nebuvo praradusi pilnai savo savystovybės ir rinkdavo savo kunigaikščius, kuriuos lenkai tuoj aprinkdavo savais karaliais. Iki Liublino unijai 1569 metų Lietuvos bajorija lenkėjo ir lietuviams kaimiečiams gyvenimas sunkėjo. Italija buvo susidalinusi į daugybę mažų valstybėlių, o turkai valdė žemes, kurios dabar yra Ungarijos, Bulgarijos, Rumunijos ir Graikijos. Europoje beto dar buvo karalystės Anglų, Francų, Spanų, Portugalų, Švedų, Danų ir Norvegų.

Visuomenė Europos tuo metu buvo katalikiška ir susidėjo kelių tvirtai nustatytų luomų, kaip va: kaimiečių, ponų, pirklių, dvasiškijos ir amatninkų. Sunkiausia buvo gyventi kaimiečiams. Didžiuma jų buvo po baudžiava — tai yra: jie buvo dvarponių ir ponų valioje. Jie savos žemės neturėjo nuosavybėje ir nevaldė. Žemę valdė didieji ponai: grafai, baronai, vyskupai, kunigaikščiai. Kaimiečiams tie ponai pavelydavo žemę dirbti už rendą: — už darbą, už pinigus, ar už žemės ūkio produktus. Kaimietis negalėdavo apleisti žemės ant kurios gimė, jis negalėdavo kitur susimalti grūdų kaip tik pono malūne, jis negalėdavo vesti pačios be pono pritarimo. Žodžiu, tai buvo labiausia suvaržyta klesa.

Kaimiečiai gyvendavo prastose, šiaudinėse pastogėse, prastesnėse negu dabar dar yra Lietuvoje, arti pono dvaro. Jie turėdavo mokėti karaliui taksas, eiti į kariumenę ir dirbti nuo saulės iki saulei, bet valdžia nesirūpindavo švietimu jų vaikų, kaip dabar rūpinasi, nesirūpindavo jų sveikata, gerove, reikalavimais, kaip kad dabar rūpinasi. Karalių galvose nejeidavo mintis, kad kaimiečiai turi tokį pat protą kaip ir aristokratija. Tokiu būdu kaimiečiai nežinojo, ar yra kitų žemių-valstybių, ir nemokėjo nei rašyti. nei skaityti. Valdžioje gi jų balso visai nebuvo klausoma. Knygų spausdinimas dar nebuvo rastas.

Kitas luomas buvo ponija. Ji valdė žemes ir gyveno iš kaimiečių triūso. Dažnai ponija ir pirklius apvaginėdavo, pastodama kelią pirklių gurguolėms, važiuojančioms iš vieno miesto į kitą. Ponija labai prižiūrėdavo savo kraujo "grynumą" ir "Onorą," ir jokiu būdu nesimaišydavo su kaimiečiais arba paprastais pirkliais.

Po ponijos didelę galią turėjo katalikų dvasiškija. Visa Europa buvo katalikiška ir padalinta į parapijas, vyskupystes, arkivyskupystes, kurių valdovai buvo priklausomi nuo Romos papos. Dvasiškija turėjo taipgi daug žemių ir baudžiauninkų. Ji buvo mokyčiausia ir daugeliu žvilgsnių galingiausia klesa.

Karaliai, kovodami su išdidusia ponija, prisiauklėjo "laisvų žmonių," tai yra, žmonių nepririš tų baudžiavos ryšiais prie žemės. Šitie buvo: miestelėnai, amatninkai ir pirkliai. Jie buvo susiorganizavę į savo "profesines sąjungas" arba gildijas, kurios ilgiausia užsiliko Rusijoje, kur prie caro būdavo "kupčių pirmos gildijos," ir tam panašiai.

Tai tokie maždaug luomai gyveno Europoje Kolumbo laikais. Jie nesimaišydavo vienas su kitu. Knygų spausdinimas dar nebuvo rastas, ir svarbiausiu akstinu prie ieškojimo naujų žemių buvo prekyba.

Jau senai pirm Kolumbo Europos pirkliai gaudavo šilkų, pipirų ir kitokių skąskonių, perfiumų ir kvėpalų, dailių porcelano indų iš Rytų -- iš Persijos. Indijos, Kinijos. Tie daiktai eidavo per Italiją iš Turkijos. Italų pirkliai praturto ir kiti ėmė užvydėti. Jie pradėjo ieškoti kelių per jūrą į Indiją. Portugalai, spanai, anglai, francai visi dalyvavo to kelio ieškojime, bet tik Kolumbui pavyko rasti (ne tą kelią, bet visai naują žemę — Ameriką). O rado todel, kad buvo pasiryžęs rasti.

Amerikos kalifornietis poetas, Joaquin Miller puikiai aprašo nepergalimą Kolumbo pasiryžimą dailioje poemoje. Jau trys mėnesiai Kolumbas esą plaukia mažu laivu per Atlantiką. Jurininkai pradeda maištauti:

"My men grow mutinous day by day;
My men grow ghastly wan and weak."
The stout mate thought of home; a spray
Of salt wave washed his swarthy cheek.
"Whaf shall I say, brave Admiral, say
If we sight naught but seas at dawn?"
"Why, you shall say at break of day,
'Sail on! Sail on! Sail on! and on!"

Ir su tuo šauksmu "Sail on!" tapo rasta Amerika. Po Kolumbo į naują žemę pasipylė avantiūristų būriai. Spanas Cortez užkariavo ir išvogė indijonų valstybę Meksiką, iš kurios išsivežė apie 7 milionus dolarių aukso. Amerigo Vespucci (nuo kurio pirmojo vardo ir Amerika gavo savo vardą) rado Pietų Ameriką. Balboa rado Pacifiko Okeaną, perėjęs per siaurą Centralę Ameriką. Maggelanas pirmasis apiplaukė visą žemę į tris metus. Kitas žiaurus spanjokas, Pizzaro, išvogė Pietinės Amerikos Indijonų, Inkų valstybę, Peru, pasigrobdamas daug aukso. De Leon ir De Soto manė, kad ir Šiaurės Amerikoje bus tokių turtingų valstybių, kaip Meksika ir Peru, bet čia jie nieko nerado, tik De Soto užkliuvo už didžiausios pasauly upės. Mississippi, ant kurios ir mirė, 1541 metuose.

Dagirdę, kad spanjokai laivais auksą veža iš naujos žemės, šoko ir francai su anglais į darbą. Žakas Cartier ir Champlain rado Šv. Laurenco upę, apėmė Kanadą ir visą sritį kur dabar stovi Chicago bei Ohio. Anglas Jonas Cabot dar 1497 metais rado nykų šiaurės krantą Labradoro salos, bet iki 1577 metų niekas iš anglų nesikėsino į naują pasaulį važiuoti. Vienok pasklydus pasakoms apie spanų laimikį, anglas Francis Drake sudarė piratų laivą ir plėšikavo po jūrų ties Amerikos pakrantėmis kol prisikrovė laivą kupinai auksu ir sidabru. Jis darbavosi sykį ten kur dabar stovi San Francisco. Kitį ponai gi užėmė varde karalių Atlantiko pakraščio žemes, o karalius tas žemes jiems dovanojo išdirbti.

Šitie tai avantiūristai, plėšikai, grobonys, aukso ieškotojai ir jūrininkai patiesė kelią tūkstančiams ramesnio pobūdžio žmonių į Ameriką. Jie, kai kokie eržilai, aplakstė Amerikos pakraščius ir platumas, išvogė kas brangesnio, ir suėmė nuo Indijonų žemes. Ant tų žemių paskui pradėjo apsigyventi tikrieji Amerikos būdavotojai — kolonistai.

II. Pirmieji Amerikos Kolonizatoriai

Amerika buvo milžiniški miškai ir pievos Kolumbo laikais ir dar šimtą-kitą metų po jo. Didelių miestų nebuvo. Europos ateivių nepatikdavo baltveidžiai, su kuriais galima būtų susikalbėti, bet pusiau laukiniai raudoni Indijonai, mylinti Europėnų skalpus (su kirviu ar peiliu nuimtus viršugalvius). Todel pritraukimo kolonistams nebuvo jokio nei iš gamtos pusės, nei iš gyventojų. Ir jei jie kraustėsi į Ameriką, tai reikia. sąlygos Europoje buvo tokios, kad šimtą sykių buvo maloniau dangintis į nežinomą kraštą, negu pasilikti Europoje. Prie to, reikia pasakyti, pats keliavimas laivu reiškė veik mirtį, nes laivai buvo maži, kelionė imdavo 8 savaites ir daugiau, valgio turėdavo pats ateivis pasirūpinti, ir beto mokėti laivo savininkui nuo $300 iki $500.

o——o——o

NULIPK, AUŠRINĖ, TU..

Nulipk, aušrinė, tu
čionai ant tų krantų, —
čia skurdui nėr' ribų
nulipk, aušrinė, tu!

Čia, tarpe svetimų,
pavergtas aš visų,
ir laimės neturiu
čia tarpe svetimų...

Nulipk, aušrinė, tu, —
čia visados tamsu, —
aš vienas tarp visų —
nulipk, aušrinė, tu!

— Šiaurys.

o——o——o

JAUNMARTĖLĖ

Ko tu verki, jaunmartėle?
Kas širdy audrą sukėlė?

Gal tau gaila to vainiko,
Kuris vakar jau nukrito!?

O gal gaila tau savųjų,
Kaimynų, — pažįstamųjų?

Ar rūtelių, ar darželio?
O gal verki del bernelio?

Taip, mielasai, jau įspėjai,
Kai bernelį paminėjai.

Ne del rūtų, ir vainiko —
Verkiu to, kurs man patiko

Iš mažens aš jį mylėjau.
Ir jo žmona būt' žadėjau

Bet tėvai kitaip padarė:
Už nemylimo išvarė.

— K. Gudas.

rijos.

y at break of day,
Sail on! and on!"

ıu "Sail on!" tapo rasta A-
į naują žemę pasipylė avan-
ıs Cortez užkariavo ir išvo-
Meksiką, iš kurios išsive-
olarių aukso. Amerigo Ves-
nojo vardo ir Amerika gavo
ietų Ameriką. Balboa rado
·rėjęs per siaurą Centralę
s pirmasis apiplaukė visą
itas žiaurus spanjokas, Piz-
s Amerikos Indijonų, Inkų
grobdamas daug aukso. De
ė, kad ir Šiaurės Amerikoje
valstybių, kaip Meksika ir
ko nerado, tik De Soto už-
s pasauly upės. Mississippi,
1541 metuose.
ıanjokai laivais auksą veža
ı ir francai su anglais į dar-
· Champlain rado Šv. Lau-
nadą ir visą sritį kur dabar
ıio. Anglas Jonas Cabot dar
kų šiaurės krantą Labrado-
7 metų niekas iš anglų nesi-
lį važiuoti. Vienok pasklydus
nų laimikį, anglas Francis
laivą ir plėšikavo po jūrą
ıntėmis kol prisikrovė laivą
abru. Jis darbavosi sykį ten
Francisco. Kiti ponai gi už-
ıtlantiko pakraščio žemes, o
iems dovanojo išdirbti.
iūristai, plėšikai, grobonys,
jūrininkai patiesė kelią tūk-
pobūdžio žmonių į Ameriką.
, aplakstė Amerikos pakraš-
ogė kas brangesnio, ir suėmė
Ant tų žemių paskui pradė-
ėji Amerikos būdavotojai —

ıerikos Kolonizatoriai

milžiniški miškai ir pievos
ar šimtą-kitą metų po jo. Di-
. Europos ateivių nepatikda-
kuriais galima būtų susikal-
ciniai raudoni Indijonai, my-
pus (su kirviu ar peiliu nu-
. Todel pritraukimo kolonis-
ei iš gamtos pusės, nei iš gy-
raustėsi į Ameriką, tai reiš-
ie buvo tokios, kad šimtą sy-
dangintis į nežinomą kraštą,
ıpoje. Prie to, reikia pasa-
s laivu reiškė veik mirtį, nes
elionė imdavo 8 savaites ir
ėdavo pats ateivis pasirūpin-
aivo savininkui nuo $300 iki

—o—o—

, AUŠRINĖ, TU··.

aušrinė, tu
nt tų krantų, —
dui nėr' ribų
ıušrinė, tu!

ıe svetimų,
s aš visų,
s neturiu
svetimų...

aušrinė, tu, —
los tamsu, —
s tarp visų —
ušrinė, tu!

— Šiaurys.

—o—o—

JNMARTĖLĖ

tu verki, jaunmartėle?
y audrą sukėlė?

tau gaila to vainiko,
ıkar jau nukrito!?

al gaila tau savųjų,
ı, — pažįstamųjų?

rūtelių, ar darželio?
rki del bernelio?

ı, mielasai, jau įspėjai,
ıelį paminėjai.

del rūtų, ir vainiko —
.o, kurs man patiko

ıažens aš jį mylėjau.
ona būt' žadėjau

tėvai kitaip padarė:
ylimo išvarė.

— K. Gudas.

NEPAJUDINTAS LIETUVOS TURTAS

— "Pr. Liet. Balsas"

(Iš inž. Tausenio rašto apie dur pynus ir pelkes)

Lietuvoj kai kuriose vietose, kur buvo mažiau miškų, ar jie anksčiau tapo išnaikinti, jau nuo senų senovės reikalingam kūrui gaminti buvo naudojami durpynai. Bet seniau tai apimdavo tik neperdideles sritis. Paskutiniam gi laike 1922 metais, sulyg Ž. U. ir V. T. Ministerijos žinių, durpių gaminimas jau buvo vedamas 13-koje apskričių iš bendro skaičiaus 20 apskričių visoje Lietuvoje, vadinasi, apėmęs yra jau didesnę Lietuvos pusę. Iki šiol tačiau toksai durpių gaminimas buvo vedamas daugiausia tik smulkaus ūkio reikalams. Visi gi kiti stambūs kūro vartotojai, kaip įvairios pramonės dirb tuvės, miestų gyventojai, geležinkeliai, buvo aprūpinami dalinai malkomis, dalinai atvežamomis iš kitur pigiomis akmeninėmis anglimis. Ir šiandien nepriklausomoj Lietuvoj kūro klausimas tampa bene svarbiausiu jos gyvenimo klausimu.

Tuo tarpu Lietuva galėtų išvengti ilgesniems metams sunkaus kūro krizio, jei tik valstybė ir visuomenė kreiptų didesnės domės į esamus Lietuvoje durpynus, kurie tik paviršutiniškai apskaitant gali duoti apie 250,000,000 tonų sausų durpių, kas yra tolygu maždaug 135,000,000 tonų anglių arba 700,000,000 erdmetrių malkų. pagaminus, reikėtų iškirsti apie 325,000 hek. miško.

Imant domėn, kad viena mašinų arklio jėga "HP" suvartoja į valandą apie 2 ir pusę klg. sausų durpių, Lietuvos dur pynuose turime paslėptų 100,000,000,000 HP valandų arba — 12,500,000,000 HP. dienų arba 50.000,000 metrų.

Jei skaityti, kad iš reikalingos visai Lietuvai šių dienų metinės miško išlaidos 11,000 ha. 60 nuoš. eina kūrui, tai pakeitus visur kūrą durpėmis jų užtektų 50 metų. Kadangi išnaudojamas miškas medžių pramonės tikslams vis vien duoda gana žymią kiekybę kūro, tad tą laiką galima drąsiai imti daug elgesniu, bent dvigubai.

Toliau, jei imti domėn, jog laikui bėgant, kas kart vis daugiau bus vartojama pramonės tikslams mūsų upių vandens en ergija, kurios sulyg apskaitliavimų galima turėti minimaliai nuolatinių 160,000 HP, tad kūro klausimas Lietuvoj ilgesniems metams būtų pilnai išrištas. Visas miškų prieaugis būtų galima suvartoti medžių pramonės tikslams arba eksportuoti, tik jo atmatas sunaudojus kūrui.

Tuomet valstybės iždas įgytų stambius naujų pajamų šaltinius, būtent: 1. iš įplaukų už parduodamą miško medžiagą, 2. iš muitų už išnaudojamą užsienin miško medžiagą, 3. už nuomojamus valdiškus durpynus, 4. naudojamas vandens sroves. Be to, išvežamas užsienin miškas arba medžio dirbinai sustiprintų prekybinį šalies balansą.

NAUJI RAŠTAI

Užnemunės Žydas. Trijų veik smų drama. Erckman-Chatrian. Sulietuvino A. Blažys. Turtu ir spauda "Amerikos Lietuvio," Worcester, Mass. Pusl. 52. (Kaina?)

Švyturys. Naujoji proletarinė poezija. Redagavo V. Tauras. Am. Liet. Darb Lit. Dr-jos leidinys No. 14 Brooklyn, N. Y. 1923. Pusl. 285. (Kaina?)

"Žvaigždė" — Mėnesinis laikraštis, Lapkritis, 1923 Puslapių 16. Susideda iš vieno straipsnio "Vyskupo Valančiaus Intaka," rašo Kun. Nikodimas Petkus.

Gruodžio numeris "Žvaigždės" išeisiąs knygos pavidale, kaipo sukaktuvinis "Aušros" leidinys, su aušrininkų ir jų sekėjų fotografijomis, iš "Aušros" pirmojo numerio teksto faksimilėmis ir tt. Kaštuosiąs tas numeris $2.00.

Die Metatonie im Litauischen und Lettischen. B. Adjektiva. I. Stamme au-a-. Rašo Prof. K. Būga. Čionai vokiečių kalboje iš dėstoma kai-kurių lietuvių ir latvių būdvardžių vienodas rašymas, bet kitokis skambėjimas.

Pro Lithuania. Monthly report of the information office of Lithuania. 5th year. December 1923. No. 1.

Anglų kalboje žurnaliukas, su peržvalga bėgančios politikos perversmų Lietuvoje ir lenkų nuožmios darbuotės Vilnijoje. Pusl. 19.

Free Tribune of Nationalities 9th year, No. 1, December, — 1923.

Anglų kalboje žurnaliukas, kadaisiai ėjęs po vardu "The Annals of Nationalities." Straipsneliai iš politinio gyvenimo lietuvių, baltarusių, vokiečių, ukrainiečių ir kitų.

Abu viršuj einanti žurnaliukai yra leidžiami J. Gabrio, kuris pridėtame atsišaukime pasiskelbia atgaivinąs savo Informacijos Biūrą Lausannoje.

VIETINIAI DANTISTAI

— BROOKLYN, N. Y. —

Tel. Greenpoint 5924
DR. HARRY CHERRY
Chirurgas—Dantistas
Teisingas, gvarantuotas darbas
309 Grand St., (kp. Havemeyer)

Tel. Greenpoint 4176.
DR. J. G. COLE
DANTISTAS
Ofiso val.: 9 ryte iki 9 vak.
292 Bedford Avenue

Tel. Stagg 3997
DR. N. NUSSBAUM
Chirurgas—Dantistas
473 Grand Street
(tarp Hooper ir Keap Sts.)

Tel. Greenpoint 2146
DR. CHAS. S. RICHMAN
Chirurgas—Dantistas
Ofiso val.: 9 A. M. iki 9 P. M.
257 Grand St., (kp. Roebling St.)

Tel. Stagg 3480 Evergreen 4702
DR. J. ir W. TELSEY
Chirurgai—Dantistai
Specialistai traukime
139 Irving Ave. ir 366 Grand St.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

25 Metų Praktikos Specialistas

Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų suirimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas.

MOTERYS! VYRAI!

Išegzaminuojame Dykai

Nusilpimu sergą ir be vilties išgyti žmonės gydomi asmeniškai. Nieko jums nekainuos ateit išegzaminuot per Dr. Zins. Gydymo kainos — žemos.

Dr. ZINS
110 EAST 16th ST.
TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE
NEW YORK, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto ki 8 vakare
Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 val. popietų

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA
9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ į LIETUVĄ
PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

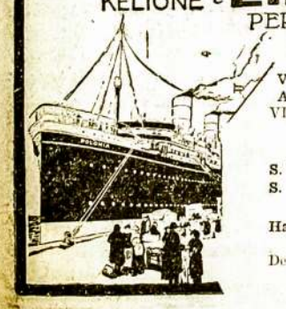

Lietuviai važiuoja į Piliavą
Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu
Aplenkia Lenkų juostą (karidorių)
VISA TREČIA KLESA PADALINTA
Į KAMBARIUS ANT
2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-nių Lovų
S. S. LITUANIA ..... Gruodžio 19
S. S. ESTONIA ..... Sausio 16
Trečios klesos Kainos į:
Hamburgą $103.50; Piliavą $106.50
Liepojų ir Memelį — $107.00
Delei laivakorčių ir žinių kreipkitės prie savo agentų

SU GERIAUSIA SENOS MADOS PRIEŽIURA.

kepėjai Drake Keptuvėse, ar tai būtų Bostone, ar Brooklyne, prižiūri savo pečius kas dieną, imdami puikybę jiems pavestame darbe, puikybę tobulai parudusioje plutoje, vienodumu varsų, ir vienodu mink š t u m u per visą keiksą, taipgi tame užganėdinime su kuriuo Tamistos paduosite valgyti tą skanų maistą.

DRAKE'S CAKE

Tėvynės liga nesirgk,
Laivakortę išsipirk, —
Čia "Vienybė" jums padės
Ir maloniai palydės.

NGL
NORTH GERMAN LLOYD
LAIVAKORTĖS
Jūsų giminėms Lietuvoje per
BREMENĄ
Ant naujausio ir geriausio vokiečių laivo
COLUMBUS
Arba ant kitų vienos klesos laivų. Autorizuota Linija Lietuvos Valstybės del Emigracijos. Delei informacijų kreipkitės pas agentus arba į
NORTH GERMAN LLOYD
14—16 Pearl St., New York

HOLLAND AMERICA LINE
Tiesus-trumpas kelias per Rotterdam'ą, į ir iš visų dalių
LIETUVOS
Laivai kas savaitę
Neprilygstami patogumai
Mes pagelbstime gauti reikalingus dokumentus (affidavits). Mūsų žmonės sutvarko visas smulkmenas, ir keleiviams rūpinamasi nuo pradžios kelio iki pabaigos.
Kainos ir laivų tvarkraštis pasiunčiamas paprašius.
Rezervavimui ir informacijų delei rašyk bile vietiniam agentui, arba
HOLLAND AMERICA LINE
24 State Street New York

French Line
Compagnie Générale Transatlantique

GREITA KELIONĖ
IŠ IR Į LIETUVĄ
Paris ..... Gruodžio 12
Chicago ..... Gruodžio 26
La Savoie ..... Gruodžio 29
Rochambeau ..... Sausio 9
Suffren ..... Sausio 17
Francūzų Linija kooperuos per davime pinigų Jūsų giminėms Lietuvoje ir pasirūpins jų saugiu atvykimu Amerikon.
Del platesnių informacijų kreipkitės pas savo vietinį Francūzų Linijos agentą arba į vyriausį ofisą
19 STATE STREET
New York, N. Y.

CUNARD
LIETUVON PER 10 DIENŲ
Vienintėlis vandeniu kelias Lietuvon per Southamptoną ant Milžinų laivų
AQUITANIA MAURETANIA BERENGARIA
Apleidžia New York kas Utarninką
Greitas persėdis Southamptone
Lietuviai ypatiškai lydėti
Taipgi nuolatiniai laivai į Hamburgą ALIEJU varomi (Į Pillau — $106.50, į Hamburgą — $103.50)
Karo taksų $5.00
KELIAUNINKAI IŠ LIETUVOS sėda ant laivo Piliavoj važiuojant į Southamptoną ir ten persėda ant Milžinų laivų. Savaitinė tarnystė.
Greičiausi laivai pasaulyje
Informacijas kaslink kainų ir reikalingų dokumentų del iškalno apmokamų kelauninkų galite gaut nuo bile agento. Pareikalaukite. Yra vienas jūsų mieste ar apielinkėj.
Cunard Line
25 Broadway,
New York.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS
DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiame skyriuje mes laikas nuo laiko gvildensime reikalus įdomius būsančioms motinoms ir motinoms jaunų kūdikių.

Kūdikių aprūpinimas ir penėjimas yra dalykas gyvos svarbos šeimynai ir tautai ir mes jaučiame, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariškais laikotarpiais atvirai ir laisvai pergvildenti.

STRAIPSNIS 50

VAIKSTINĖJIMAS

Nėra paskirto laiko, kada kūdikis turėtų pradėti vaikščioti. Tai priklauso nuo jo abelno augimo, o ypač sąnarių. Abelnai kalbant, kūdikis turėtų pradėti eiti apie metus laiko — bet nekurie pradeda dar vėliau.

Šiame dalyke svarbiausia yra atminti, kad nereikia raginti kūdikį var toti savo sąnarius jei tie nėra perstiprūs. Nėra jokios naudos jei kūdikis pradės vaikščioti anksti, ir ankstumas nerodo jo protiško išsivystymo. Nekurios motinos verčia kūdikius anksti vaikščioti, nes joms smagu arba gali pasigirti kaimynėms. Bet tokis papratimas yra labai neišmintingas ir gali pažeisti kūdikį.

Gamta pati gali geriausia nuspręsti kada kūdikiui reikia vaikščioti. Kada kūdikis pajunta užtektinai spėkos, jis pats bandys eiti, bet pirm to nereikia jo raginti. Jei po dvylikto mėnesio jis nei nemano bandyti, tai pasitark su gydytoju.

Tavo kūdikis gerai gyvuos ir nuolatos augs stipryn ir vikryn jei duosi geriausią priežiūrą ir maistą. Vikri ir stipri sveikata yra dalis dau gelio tūkstančių vaikų, kurie buvo išauklėti ant Eagle Pieno, kaip dėkingos motinos liudija. Šioms motinoms nėra geresnio maisto ir pasekmių kaip Eagle Pienas. Saugu sakyti, kad daugiau vaikų tapo išauklėta ant Eagle Pieno, negu ant visų kitų dirbtinų maistų krūvon sudėtų.

Neeksperimentuok su kūdikiu davinėjant abejotiną maistą. Borden's Eagle Pienas yra sveikas kūdikių maistas, nes jame nieko kito nėra apart gryno pieno ir gryno cukraus. Nėra jokių abejonių apie jo grynumą arba puikias pasekmes. Gydytojai rekomendavę Eagle Pieną tūkstantiems ir tūkstantiems kūdikių, kurie buvo nedaugę ir menki. Eagle Pienas yra lengvai suvirškomas ir patikėtinas kūdikių penėjime.

Skaityk šitus straipsnius kas savaitę i rpasidėk ateičiai.

Iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo

ČIA TALPINAMA ŽINIOS IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO IŠIMTINAI. RAŠOMA MUSŲ GABIŲ KORESPONDENTŲ APIE TEATRUS, BALIUS, PRAKALBAS IR ABELNĄ JUDĖJIMĄ

WILKES BARRE, PA.
SLA. VII. apskr. Konferencija ir Sovietai

Lapkr. 18 d. čionai buvo S. L. A. VII apskr. konferencija. Atstovų buvo 52 nuo 16 kuopų, 32 organizuoti tautininkai, 12 sovietinės idėjos šalininkų, 8 bepartiviai. Buvo daug barnių už Bimbą ir 83 kp. SLA. rezoliucijas; bet niekas neišėjo, nes kur valdo demokratiškai susirinkimą pirm. F. Živatas, tai yra galybė didumos.

Niekas nepaiso mažumos, bent Bimbos šalininkų. Buvo mėginta sunaikinti VII. apskr. iždas, bet nei tas jiems nenusisekė. Jie taip buvo sugalvoję: Pirmame posėdy nutarė paaukauti $210.61 į Našlių ir Našlaičių fondą, o jau antram posėdy vienas įneša 50 dol. paaukau ti iš iždo; kitas pataiso įnešimą 75 dol. Mat kuomet nebus pinigų, tai girdi, nebus nei už ką pirkti Bonų bei duoti Lietuvos Našlaičiams per "Venciuvienę," ką ir pasakė vienas iš sovietų kalbėtojų. J. G. Alenskas griežtai užprotestavo prieš tokį įžeidimą Venciuvienės ir apskričio. Todel jų įnešimas nu puola visai dviem trečdaliais balsų.

Naujo nieko nenutarė ir tik pasibarė, arba vėl išmėgino par tijų galybę, tai ir viskas.

Valdyba liko vėl ta pati, visi tautininkai, išskyrus organizatorių, kuris regis yra iš sovietų pusės.

Iš šalies klausant žmogui yra gana juokingas jomarkas su tais sovietais; jie nori priversti visus SLA. narius pūsti į jų dūdelę, neįpučiamą jiems patiems; rėkia, spardosi be jokios logikos; šokinėja, ne laike kalba arba trukdo kalbėtoją, ne jų abazėlio.

Tiek apie suvažiavimą SLA. VII apskr. **Reporteris**

WORCESTER, MASS.
Iš Sandariečių Veikimo

Sandariečiai pradėjo smarkiai darbuotis, nes artinasi jubilėjinis seimas, kuris atsibus pavasary Worcestery.

Lapkričio 18 d. buvo surengtas A. O. H. svetainėje A L. T. S. 16 kuopos įdomus ir įvairus vakaras. Tai paminėjimui lietuvių atsikratymo nuo lenkų 25 m. sukaktuvių, t. y. nuo kn. Burbos mirties.

Vakaro vedėjas buvo V. S. Jokubynas. Vakaras susidėjo taip:

V. S. Jokubynas skaitė prelekciją apie pirmą imigraciją ir emigrantų vargus; apie Dr. Jono Šliupo su kun. Burba kovą prieš lenkus. Paskaita buvo gana įdomi ir daug naudos nešanti klausytojams.

Kalbėtojum buvo N. Rastenis vice-pirm. Sandaros ir teisių studentas. Savo kalboje faktiškai nurodė šunystes francų-lenkų, kurios vis bando Lietuvai daryti.

Muzikalis programas buvo įvairus, kuris susidėjo sekančiai: p. J. Dirvelio orchestra labai puikiai sugrajino; jaunų mergaičių sekstetas ir Aušrelės vyrų aktetas — labai puikiai visi atliko savo užduotis. Nežiūrint kad tas vakaras buvo rengtas paminėjimui didvyrių, kurie kovojo prieš Lietuvos priešus, vietos kleboneliui tas neapeina, mat vistiek už dūšią penkinė ar nuo mozūro-lenko ar nuo lietuvio. Jam nesvarbu kad tai jo luomos buvo vienas kovotojų. Jis su vyčiais surengė tą patį vakarą "burbulienę" sklepe ir tuomi manė, kad pakneks Sandarai. Vargšas nepermatė, kad pasitarnavo tuomi lenkams. Well, gal taip Dievo patvarkyta kad švęsti Šv. Kazimiero lenkų kunigaikščio dieną, o pamiršti savo žmones, kurie dirbo lietuvystei ir ją platino. Tai mat čia savo rūšies "patriotizmas", kuris randasi gal tik pas Amerikos lietuvių kunigus.

Vietos lietuviai permatė, kad Sandaros 16 kuopa yra demokratiška ne žodžiuose, bet ir darbuose. **Agotėlė.**

AMSTERDAM, N. Y.
Alkoholio tvanas. Nėra kam jo kovot.

Rodos jau bus apie du metai kaip ir mūsų mieste žmonės pradėjo virti degtinę namie ir jąja vaišintis. Kaip girdėt, ir lietuvių daugumas tų nuodų daro ir vaišinasi. Nekurie net didžiuojasi, kad gerai galį gerti naminę šundegę. To vaisius, per praeitus keturius mėnesius iš mūsų kolonijos keturis vargšus lietuvius toji munšainė pas Abraomą nuvarė.

Vienas jaunas vyrukas iš var tojimo šundegės gavo proto lyg sumišimą, šoko į vandenį nuo tilto ir prigėrė. Vienas. kaip kiti pasakoja, mokėjo gerai virti munšainę; žinoma, ir gert, tasai žmogelis iš to pageltonavo, it vaškas, kiek pavaikščiojęs ir mirė.

Du vyrukai, kaip daugumas matė, mylėjo taipgi gerai munšainę ir kad būt stipra; šis ilgai nesirgęs mirė...

Na, o kiek dar yra žmonelių, kurie aiškiai atrodo minėtų vargšų kandidatais. Kiti didi jos mylėtojai, kuomet kasdieną su munšainėle nepersiskiria, atrodo tinkami kostumeriai tik į ligonbūtį Utikon nuvežt. Yra tokių vyrų, kurie gavę algą už savo darbo sunkias valandas, neina iš darbo namo, bet į smuklę; ten palikęs savo uždarbį eina namo, it matuodamas gatvę; namie, žinoma, tuomet triukšmas, karas kįla (tokią tragediją pačiam teko matyt).

Na, o kiek įvairių panašių atsitikimų. Vieną naktį kelių lietuvių saliūnistų langus išdau žė; vieni spėja, kad tai buvo darbas moterėlių, bei kiti tikrina, kad tai išvaikyti "velniai" iš Vyčių svetainės neturėję kur dėtis, tai lekia į saliunus per langus, — nes mat buvo šventa dienio naktis.

Čia rodos yra nemažai draugijų bei kuopelių, kurios veikia del savo bei visuomenės naudos. Bet veikt — kovot prieš girtuoklystę ir jos platinimą, tai nėra kam, bet labai reikalinga. Tiesa, pas mus yra žmonių, kurie visai nevartoja svaigalų arba mažai, bet pradėt ką veikt prieš girtuoklystę gal iš syk neišdrįsta, nes žino, jog alkoholis bei girtuoklystė turi baisią spėką "armiją." Man rašančiam šią "korespondenciją taipgi baugu yra... **Blaivininkas.**

PIEMAS LIETUVYS
Chiropraktikas-Gydytojas
J. Vaitulionis, D.C.
331 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Valandos nuo 4 iki 8 val. vak.
Nedėliomis ir šventadieniais:
Nuo 10 v. ryto iki 1 v. po piet.

THE POPULAR REMEDY SANTAL MIDY REFUSE ALL SUBSTITUTES
PUSLĖS UŽDEGIMAS

Apsaugok Sveikatą
SAN-Y-KIT
Profilaktas vyrams, geriausia apsauga po užsikrėtimo. Didelė triūbelė 35c. (Tarba (4's) $1.
Visose aptiekose ar San-Y-Kit Dept. A. 92 Beekman St. New York
Prašyk aprašymų

Skausmas RAUMENYSE
Gėlimas SANARIUOSE
Reumatiški skaudėjimai
Tuojaus prasišalins nuo Tavęs, kaip tik nusipirksi buteliuką
BEAR BALSAM
(Meškos Balsamo)
ir vartosi pagal nurodymą, kaip ir daugelis tūkstančių kitų kentančių vartojo ir vartoja. Jeigu negausite tuos vaistus pas vietinį aptiekorių arba pardavėją, prisiųsk mums 35c. ir 5c. už pasiuntimą, mes tuojaus išsiųsimo buteliuką Balsamo.
CENTRAL DRUG CO.
24 E. Centre Street
SHENANDOAH, PA.

GRAŽUMAS — JAUNYSTĖ
Jūs galite atrodyti daug jaunesniu, negu atrodote dabar, kada jūsų veidas pradeda raukšlėtis, išblykšti ir susenti. Bile jokia jūsų nosės išžiūra gali būti pataisyta. Nulinkusios ausys gali būti irgi pataisytos. Raukšlės nuo veido, kaktos ir antakių galima tuoj prašalinti. Taipgi su didžiausiu psisekimu gydau vyrus, moteris ir vaikus, nes esu mokslus baigęs Europoj ir turiu 28 metų patyrimą. Susikalbėti galite angliškai, rusiškai, lenkiškai ir vokiškai. Ofiso valandos: darbo dienomis nuo 9 iš ryto iki 7 vakare; nedėldieniais nuo 9 iki 3 po pietų. Reikalaukite knygelės. Pats daktaras duoda visas gyduoles ligoniui.

Senias Dabar

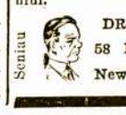

DR. G. BUKKI
58 East 93rd St.
New York, N. Y.

OSVALDAS KIBURIS
UŽEIGA
yra geriausia East New Yorke, kurioje kiekvienas ras skanius valgius, užkandžius ir draugišką užėjimą. Prašome nepamiršti atsilankyti pas —
OSVALDĄ KIBURĮ
858 GLENMORE AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
(East New York)

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Galite gauti viską kas tik yra reikalinga apsirengimui vyrams, viršutinius ir apatinius marškinius, union siūtus, svederių, skrybelių, kepurių, vaikams kepuriukių. Nuo lietaus apsiaustus laikau gatavus ir padarau ant orderio. Tamsta reikale atsilankykite, o būsite pilnai užganėdintas.

S. PAUŽA
131 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Brooklyno ir Apylinkės Žinios

"Vienybės" Adresas: 193-197 Grand Street, Brooklyn, N. Y., Telefonas: 2427 Greenpoint

Iš Lietuvių Operetės Draugijos Susirinkimo; Tarta Daug Kas Veikti

Praeitą trečiadienį buvo Lietuvių Operetės Draugijos susirinkimas, kuriame svarstyta, kas bus veikiama šiame sezone. Nors negalima gaut svetainių Williamsburgo apylinkėje, bet del to Operetės Draugija nenustoja vilties; svetainių krizis gal parodys tinkamesnes svetaines lietuviškiems parengimams.

Kaip seniau buvo minėta, kad Operetės Dr-ja rengs didelį koncertą su Babravičium priešaky, tai sužinota, kad p. Babravičius atsisakė su būriu dalyvauti scenoje. Šiame susirinkime koncerto klausimas ir vėl buvo pakeltas, ir abelnai buvo paklausta choro vedėjo p. X Srumskio, kokį programą turi nustatęs šiam sezonui. Choro vedėjas pareiškė sekantį programą: "Adomas ir Jieva", "Kaminakrėtis ir Malūnininkas" Newarke ir Central Brooklyne; 5-kių metų gyvavimo Operetės Dr-jos paminėjimo koncertas; operetė "Vaikas ar Mergaitė". Prie tam dar gal bus galima aplankyti New-Britain'ą ir Waterbury su operete "Bailus Daktaras" ir Lietuvių vakaras tarptautiškoj muziko savaitėj New Yorke.

Tokis choro vedėjo pareiškimas entuziastiškai buvo priimtas visų choro narių; prie tam dar choro vedėjas pareiškė, kad choristai daugiau pasišvęstų visam šiame darbe, ir pradėtų organizatyvį darbą, kad prie dabar esančių choro narių dar daugiau prisidėtų, taip kad Operetės Draugijos Choras pasidarytų iš 100 narių, kad nereikėtų bijot eit į dideles svetaines, arba paimt didelius vaidinimui veikalus. Choristai pasižadėjo kiekvienas atsivest po naują.

Lietuvių Operetės Dr-jos repeticijos būna kiekvieną trečiadienį Y. M. C. A. Name, Social Hall, nuo 8-tos valandos vakare; kiekvienas mylintis dailę yra kviečiamas atsilankyti. Operetės Draugija priima visus, kurie tik myli lavintis Dailėje, be skirtumo pažvalgų.

Korespondentas.

Iš S. L. A. 76 Kuopos Susirinkimo C. Brooklyne; Nominacijų Pasekmės

SLA. 76 kuopos susirinkime įvyko nominacijos į Pildomąją SLA. Tarybą. Nominacijose gavo balsų sekanti kandidatai: Prezidentu — St. Gegužis 62 balsu; Vice-Prezidentu — V. Kamarauskas 61, A. B. Strimaitis 1; Sekretorium — P. Jurgeliutė 62; Iždininku — T. Paukštis 59, A. Mikalauskas 3; Iždo Globėjais: Danielius 62, Širvydas 60, Damijonaitis 2; Daktaru-Kvotėju — E. G. Klimas 62. **Reporteris.**

Nuo Redakcijos. Sąrašy su nominacijomis į SLA. Pildomąją Tarybą, mus prašė p. J. O. Širvydas pranešti, jogei jisai į jokį SLA. urėdą savo kandidatūros nestatė ir nestato; todel prašo nei negadinti balsų už jį balsuojant.

Kriaučių Kontraktoriai Nutarė Dalyvaut Bizausko Vakarienėj be Quorum'o

Gruodžio 7 d. buvusiame kriaučių kontraktorių asociacijos susirinkime nutarta dalyvauti p. Bizausko priėmimui vakarienėje. Taipgi nutarta išrengti šešias poras. Bet prisiėjus rinkti liuosnorius, pasirodė, kad jų nėra. Todel vargais-negalais vos pustrečios poros surinkta. Nenori eit ir gana. Mat klerikalų rengimams jau vis mažiau besiranda pritarėjų. **Reporteris.**

Ku Klux Klanas Gerinasi Negrams — Aukavo $25 Jų Statomai Bažnyčiai

Greenpoint, L. I., laikraštis "Watchman" pranešė, jogei vietinis ku-kluksų skyrius prisiuntęs redakcijon $25 ir prašęs tuos pinigus perduoti vietos negrų metodistų epikospalų parapijai, kuri sau statosi naują bažnyčią ir tam tikslui renkasi aukas. Tuomi Ku Klux Klanas norįs parodyti, kad jisai neina prieš juodukų rasę, kaipo rasę.

Tačiaus tuomi kukliuksai parodė, kad jie šiuos juodukus remia delto, kad jie protestonai. Jeigu jie būtų buvę katalikai, jų būtų nerėmę.

Suėmė Pusprotį Žydelį, Kuris Prisipažino Nužudęs Žyduką Irving Pikelny

Ant 165 Suffolk St., New Yorke, dvi žydelkos kumutės suėję, besikalbėdamos, išgirdo, kad kaszinkas priesieny rėkdo vaiką. Išbėgus laukan, rasta kokis vyrukas tempia vaiką laiptais ant stogo, o vaikas rėkia, nenori eiti. Kadangi dabar žydijoje labai įtempti nervai nuo atradimo nužudytojo žydelio Irving Pikelny, todel ir čionai žydelkos pakėlė baisų klyksmą ir šis vyrukas tapo suimtas. Jisai pasirodė tų pačių namų gyventojas, žydas bernaitis Natan Šnatsky, kuris su savo motina gyvena; jį čia sugavo bevelkant ant stogo 9 metų žyduką, Philip Wachtel. Užklaustas, kam tą darąs, pasisakė, norėjęs duoti vaikui "šviežio oro". Jį suėmė už nemaališką pasikėsinimą ant berniuko. Vėliaus detektivams ir policijai jisai prisipažino, kad jisai esąs nužudęs ir žyduką Irving Pikelny, ir net nuvedęs į sklepą parodė, kaip jis tai atliko.

Tačiaus pasirodė, kad suimtasis žydžiokas yra nepilno proto. Ar jisai teisingai papildė Pikelny žmogžudystę, ar tiktai iš laikraščių apie tą bylą įsiskaitęs, save apkalbėjo, dabar dar nežinoma. Keletas vaikų pripažino, kad jisai juos viliojęs į užkaborius su blogais darbais ir siūlęs jiems pinigus. Du žmonės pripažino jį užklupę prie Williamsburgo tilto rėkdant jauną mergaitę, jie jį vijęsi, bet jis pabėgęs.

Dr. Guthrie Apsiima "Atnaujinti" Katalikybę Su Šokiais Bažnyčioje

Savo laiku laikraščiuose jau paskilbęs, Dr. Wm. Guthrie, pereitą sekmadienį padarė naują furorą su savo "naujos religijos" pamaldomis bažnyčioje St. Marks-in-the-Bouwerie, New Yorke. Jisai maldas pamainė muzika ir šokiais, kuriuos išpildė baleto merginos, apsivilkę tik mėlsvom ir galiom tunikom, prie to muzika grojo senas angliškas baladas. Publikos buvo kimštinai. Tik neužganėdintas Dr. Guthrie ant laikraščių, kurie buvo pranešę, jogei jo bažnyčioje merginos šokusios basos net ligi kulšių; jisai tą užginčino ir pareiškė, kad jos buvę basos tik ligi kelių.

— Kaip Tamstos religija vadinasi? — užklausė reporteriai Dr. Guthrie.

— Mano religija vadinasi "Katalikinis Futurizmas". Jisai sujungsiąs maldas su grože ir patrauksiąs į bažnyčią visą žmoniją. Dabartinės bažnyčios maldai neatsaką. Protestonų bažnyčia ypač grožės nepaisanti, todel ji esanti jau "mirusi", anot Dr. Guthrie.

NAUJIENA KALĖDINIŲ EGLAIČIŲ MYLĖTOJAM

Nepaprastai, lietuviai mylinti turėti savo namuose išdabintas eglaites del vaikų ar svečių, būdavo priversti pirktis tuos padabinimus pas svetimtaučius. Todel malonu pranešti, kad Lietuviško Palociaus vedėjas, Juozas Ginkus, į savo įstaigą po No. 495 Grand St. šįmet parsitraukė iš Vokietijos visą eilę labai gražių eglaitėms padabinimų. Vokiškas importuotas tavoras yra gražus, pigus ir dailus, ką patvirtins visi atsilankiusieji pamatyti ir pirkti. Prie pagražinimų yra visa eilė lietuviškų ir amerikoniškų saldainių dovanoms, labai gražiose skrynutėse.

LAIMĖ PASITAIKĖ

Pigiai nupirkau — pigiai ir parduodu. Kiek naudotus, ale gerame stovyje PIANUS, GRAMAFONUS ir VARGONELIUS.

Taipgi parduodu naujus PIANUS ir PLAYRIUS už cash ir ant lengviausių išmokėjimų. Parduodu LIETUVIŠKAS ROLAS del pianų ir REKORDUS del gramafonų ir visokias GAIDAS pavieniams ir chorams.

Duodu lekcijas ant pianų ir vargonų.

Jonas B. Ambrozaitis
560 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 6262

Reikalingas pusininkas į mano biznį ar bent pridabotojas (bile ypata). (115)

— GYVENK ILGAI —
Jauskis 10 iki 30 metų jaunesniu.

Del užkietėjusių ar rūgstančių vidurių, blogų kepenų ar kraujo pagerinimo, Bulgariška Lapų Arbata yra didžiausia šeimynai gyduolė. Gerk karštą gulant, kad sulaužius persišaldymus. Parsiduoda pas visus aptiekorius, arba apdraustu siuntiniu per peštų, viena skrynutė šeimynai 01.25, arba 3 skrynutės $3.15, arba 6 už $5.25. Adresuok: Marvel Products Company, 208 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

PRANEŠIMAS

Lai bus visiems žinoma, kad A. Turauskas atidarė Restoraną ir Užeigą 91 Melrose St., kampas Stanwix St., Brooklyn, N. Y.

Atsilankykite, o persitikrinsite, kad kaip patarnavimas, taip užkandžiai atsakanti. (115

Įvairūs Pardavimai

Parsiduoda grosernė ir prie grosernės yra 3 kambariai po No. 22 Stagg St., Brooklyn, N. Y. Vieta apgyventa Lietuviais ir visokių kitokių tautų. Priežastis pardavimo savininkė sergu. (113

ANT PARDAVIMO

Parsiduoda labai greitai ir už prieinamą prekę, grosernė ir delikatesų krautuvė, idirbta per daugelį metų. Apgyventa tarpe lietuvių, lenkų ir rusų. Priežastis pardavimo: eina į kitą vietą. Norinti informacijų sužinoti kreipkitės sekančiu adresu:

Ambraziejus ir Danielius, Agentūra
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 5975
(113)

Į IR IŠ LIETUVOS
ANT S. V. VALDŽIOS LAIVŲ

Naudokis keliavimo smagumais ir patogumais ant bile vienos iš didelių ir greitų Suvienytų Valst. valdžios laivų. Reguliariški išplaukimai, dideli kambariai, atskiri kambariai šeimynom ir vedusiom porom. Puikus, įvairus valgiai. Tarnų mandagus tarnavimas. Pasivaikščiojimui dėniai, socialiai — rukymui kambariai ir visokios ryšies patogumai.

IŠPLAUKIMO DIENOS:
G. Washington Gruod. 12 Saus. 12
Pres. Harding Gruod. 22 Saus. 26
America — — Gruod. 29 Vas. 7
Pres. Roosevelt Saus. 19 Vas. 23

Del informacijų rašykite:

UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York City

Lokaliniai agentai visuose miestuose. Valdantieji Operatoriai del **United States Shipping Board**

Real Estate

2 šeimynų mūrinis namas, 11 kambarių, stikliniai porčiai, 2 karų garadžius. Kaina $14,000 Cash $4,000. Su visais įtaisymais.

2 šeimynų, medinis namas lotas 27 per 100. 12 kambarių su visais intaisymais. Vieta 2 garadžių. Labai puikus namas Kaina $13,500, cash $2,500.

Kreipkitės
VIENYBĖ" REAL ESTATE
(Vl. Šabūnas, vedėjas)
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

KOSULYS

yra greitai sulaikomas jeigu vartojama į laiką

SEVERA'S COUGH BALSAM.

Palingvins kosulę ir prašalins daug kentėjimu. Priimnas dėl vaikams ir aukgusems.

Kaina 25c ir 50c.

Klauskite pas aptiekoriaus.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

nuo Šalčiui ir Gripui ir Galvos skaudėjimui paeina nuo peršalimo.

Kaina 30c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Tel. Greenpoint 7831.

Lietuvis
FOTOGRAFAS RR MALIORIUS

kuris padirba gražius paveikslus, mažus ar didelius, ir atnaujina senus Darbas geras ir pigiai.

Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS LAUKUS
308 Bedford Ave. Brooklyn.
Kampas So. 1-os gatvės.

Tel. Stagg 9067.

MAY LEE BEAUTY SHOPPE
317 ROEBLING STREET
Brooklyn, N. Y.

VYRAMS IR MOTERIMS

Nagų Dailinimas	Odos Gydymas
Trinkimai	Plaukų darymas
Masažai	Plaukų dažymas

Ekstra nereikia mokėti už sutartis per telefoną

Galima susikalbėti Lietuviškai

LIETUVIŠKA AKUŠERKA

Marijona Tamkienė

prie palagų ant pareikalavimo dieną ar naktį, taipgi ir nedėldieniais. Darbą atlieka atsakantiai už prieinamą kainą

30 STAGG STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 6731

Tel. Stagg 3523

RAPOLAS KRUČAS
Fotografas
499 GRAND STREET
kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 5753.

TĖMYKIT ŠIA VIETA!
Kulbok ir Booth
AUTORIZUOTI PARDAVĖJAI
— HUPMOBILE AUTOMOBILIŲ —
— DEL KINGS APSKRIČIO —
128—134 GRAND ST. KAMPAS BERRY ST.
BROOKLYN, N. Y.

EKSTRA! NAMŲ PARDAVIMAS

Labai pigiai, su mažu įnešimu ir dideliu pasirinkimu nuo vienos iki 8 ir daugiaus šeimynų namai; taipgi su štorais. Pirkti galit kur tik norite, mieste ir priemiesčiuose. Kas pas mane pirks, tas sutaupys daug pinigų. Meldžiu kreiptis

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate Co.
556 GRAND ST. (Room 21) BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŠKAS RESTORANAS
IR
SUSIRINKIMAMS SVETAINĖ

Čia galite gauti tinkamus valgius, gerai pagamintus ir už prieinamą kainą; taippat pasirendavoti svetainę susirinkimams, vestuvėms bei kitokioms apeigoms

ANTANAS TAČILAUSKAS
(Savninkas)
999 GRAND STREET (Tel. Stagg 3922) BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 5812

DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
229 Bedford Ave., kampas N. 4 St.
BROOKLYN, N. Y.

Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val.
Nuo 2 po pietų iki 8 val.

R. JOHN UREVICH
Counsellor at Law
Lietuvis Advokatas
60 Wall St., New York.
Tel. Hanover 6560

Tel. 4428 Greenpoint.

Dr. John Waluk

Valandos:
nuo 8 iki 10 ir ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą

161 North 6th Street
Brooklyn, N. Y.

Tel. 2851 Greenpoint.

JUOZAS LEVANDANCKAS
GRABORIUS

Laidotuvių Vedėjas ir Laisniuotas Išbalsamuotojas
272 Berry St., Brooklyn, N. Y.
Notary Public

Tel. Stagg 5926.

ANT PARDAVIMO

Turiu daug visokių namų, mūrinių, medinių, cementinių, naujų ir senų, didelių ir mažų, pigių ir brangių visuose kraštuose: Brooklyne, New Yorke, Maspethe, East New Yorke, Ridgewoode, Jamaica, Richmond Hill ir dar kitur. Taipgi turiu ant pardavimo visokių farmų, lotų ir biznių. Minėtus dalykus pirkėjai ir pardavėjai meldžiu ateikite pas mane.

PAUL J. KYRIUS,
Real Estate Broker,
138 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS ADVOKATAS
Užstiima varymu bylų visuose Teismuose

Skolina pinigus ant mortgedžių ir priima pinigus del išskolinimo ant mortgedžių nešančių šeštą nuošimtį. Norinti pirkti namus, gauti paskolą ar inverstinti savo pinigus ant mortgedžių ant nuosavybės (real estate) miestuose, lai kreipiasi pas

JONAS S. LOPATTO
Attorney and Counsellor-at-Law
308-9-10 Coal Exchange Building
(Cor. River and W. Market St.)
Wilkes Barre, Pa.
Bel. Tel.: 1864. Res.: 3532-J

Praleisk Savo Kaledas su Muzika

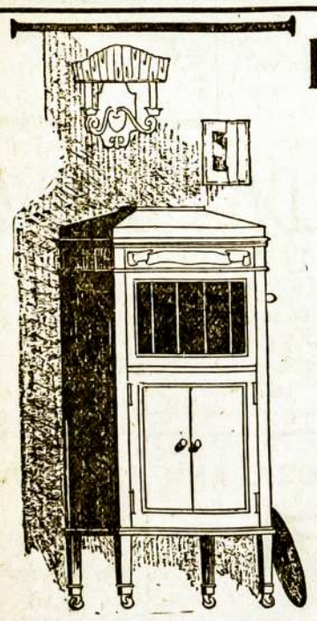

$2.00 kas savaitė

$2.50 kas savaitė

$1.00 kas savaitė

Pinigų Nereikia

Galima nusipirkti mašiną nuo $45.00 ir aukščiau ant mažų nedėlinių arba mėnesinių išmokesčių.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS LIETUVIŠKŲ REKORDŲ

Du Dideli Štorai Brooklyne:

J. STOJAUSKAS
579 Grand St. 1114 Manhattan Av.
netoli Lorimer Street kampas Clay St.
Tel. Sagg: 0903. Atdari vakarais ir nedėliomis.

GERI ČEVERYKAI!

Žiemai ateinant visiems reikalingi geri čeverykai. Taigi, ar žinote, kad mūsų krautuvėse galima tikrai pritaikinti Jūsų kojoms gerus čeverykus taip, kad dėvint busite apsaugoti nuo keleto nesmagumų; nuo užtrinimo kojos pirštų, nuo suspaudimo kraujo-gislų kojose, ir prie to, nuo kojų šalimo. Užganėdinimo delei, mes esame pasirengę patikti žiemos sezoną su vėliausios mados visokios rūšies drūtai padarytais čeverykais; Vyrams, Moterims, vaikams ir mergaitėms. Pilnai garantuojame drūtumą padaryme. Pigiau parduodame negu kitur. Reikalui esant prašome atsilankyti pas mus: —

Progress Shoe Co.

LIETUVIŲ ČEVERYKŲ KRAUTUVĖS:

197 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
20 CLERMONT AVE., VIENYBĖS NAME MASPETH, L. I., N. Y.
175 FERRY ST., NEWARK, N. J.